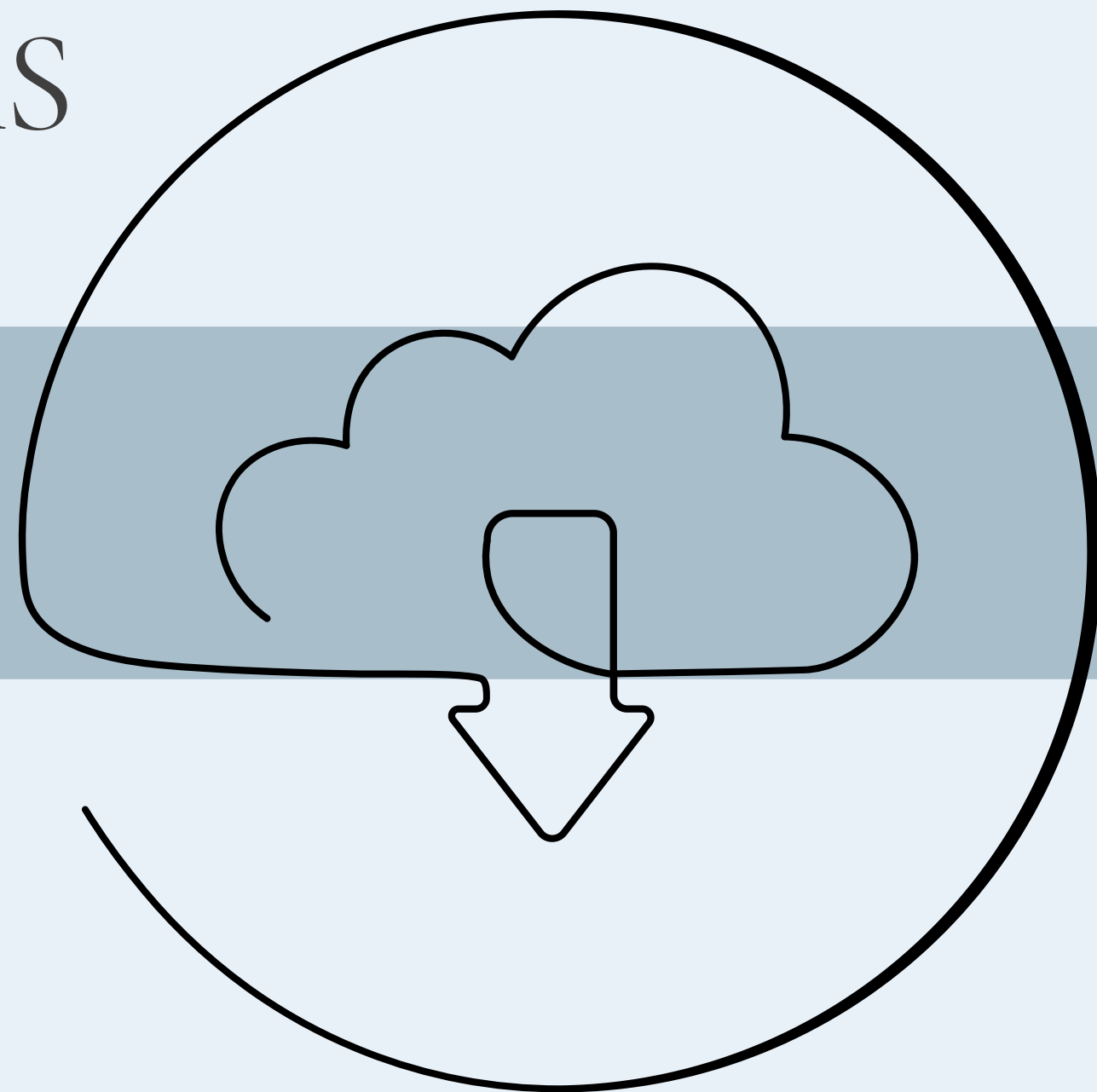

VALSTS POLICIJAS KOLEDŽAS
VĒRTĪBAS

PROFESIONĀLISMS

VAI IR VIENĀDA IZPRATNE PAR VĒRTĪBĀM?

- Dzīvība.
- Brīvība.
- Patiesība.
- Mīlestība.
- Cienā.

Vispārcilvēciskās
vērtības

VPK vērtības

- Gods.
- Cienā.
- **Profesionālisms.**
- Elastīgums.
- Attīstība.

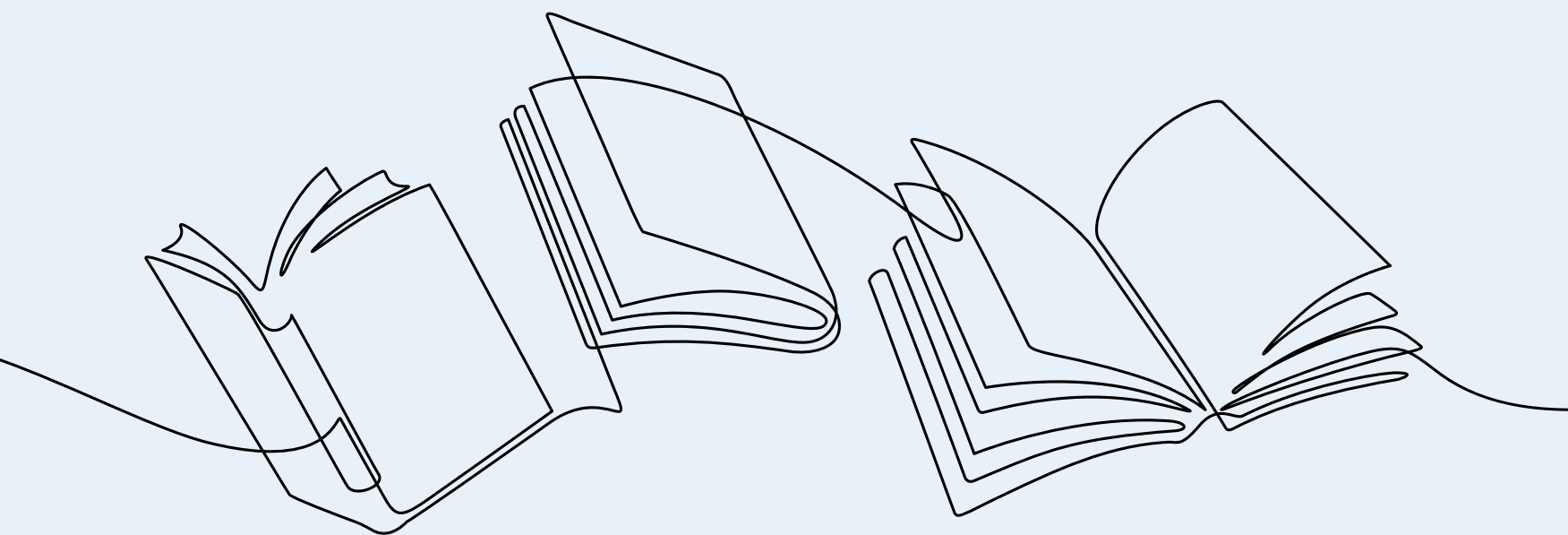

[«esmaja.lv»](http://esmaja.lv)

«Vērtības uztur pasaules kārtību un sniedz mums orientierus, palīdz pieņemt lēmumus un rīkoties. Kopīgas vērtības ir svarīgas, lai sabiedrība būtu vienota un varētu pastāvēt.»

KAS IR PROFESIONĀLISMS?

VĀRDNĪCAS SKAIDROJUMS:

[«tezaurs.lv»](http://tezaurs.lv)

[«valoda.ailab.lv»](http://valoda.ailab.lv)

1

Nodarbošanās (ar kaut ko) kā ar profesiju (pretstatā amatierismam).

2

Vispārināta īpašība un tās konkrēta izpausme – profesionāla meistarība, profesionalitāte, profesionāls.

3

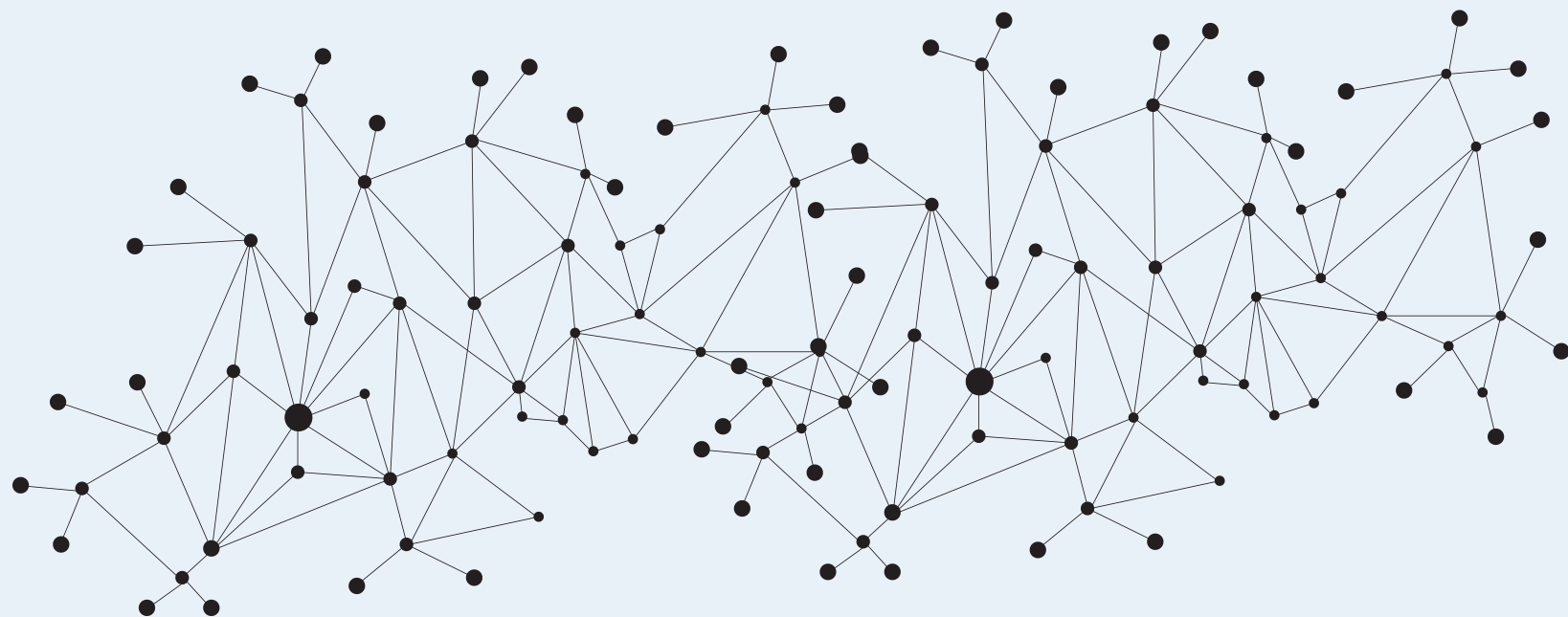
Vārds vai vārdu savienojums, ko lieto kādas profesijas pārstāvji, bet kas nav termins.

Vārdus un vārdu savienojumus, kurus ikdienā lieto galvenokārt tikai vienas specialitātes darbinieki, sauc par profesionālismiem.

Bet - vārdi, kas pazīstami ne tikai vienas profesijas pārstāvjiem, nav uzskatāmi par profesionālismiem.

KAS IR PROFESIONĀLISMS?

MĀKSLĪGĀ INTELEKTA SKAIDROJUMS:

ChatGPT

Profesionālisms ir attieksme, uzvedība un prasmes, kas raksturo personas kompetenci, atbildību, darba kvalitāti un cieņu pret profesionālajiem standartiem.

Profesionālisms ietver gan tehniskās zināšanas un prasmes, gan arī attieksmi, piemēram, godīgumu, precizitāti, sadarbības spēju un spēju uzņemties atbildību.

Profesionālisms ir būtisks darba kvalitātes un uzticības veidošanā, kā arī darba vides un sabiedrības labklājības nodrošināšanā.

«Profesionalitāte kā mūsu uzņēmuma pamatvērtība»

Profesionalitāte tiek uzskatīta par būtisku pamatvērtību daudziem uzņēmumiem neatkarīgi no nozares. Pamatvērtības veido pamatprincipus un uzskatus, kas nosaka organizācijas kultūru un uzvedību.

Iemesli, kāpēc profesionalitāte ir viena no uzņēmuma pamatvērtībām:

- reputācija un uzticamība;
- klientu apmierinātība;
- iekšējā sadarbība;
- ētika un integritāte kā profesionalitātes sastāvdaļa;
- darba vide un talantu saglabāšana;
- korporatīvā kultūra, identitāte un sniegums;
- kvalitātes, inovācijas un pielāgošanās spējas nodrošināšana;
- profesionāla vadība un parauga funkcija;
- riska vadība.

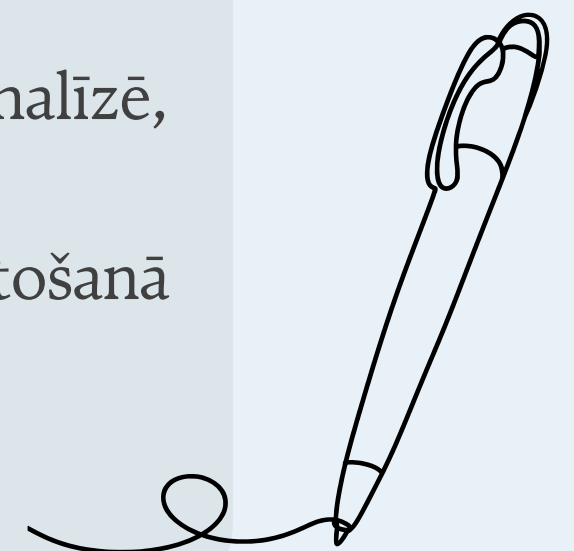
Ministru kabineta ieteikumi

«Valsts pārvaldes vērtības un ētikas pamatprincipi» (Ministru kabineta ieteikumi Nr. 1, 21.11.2018.)

Nodarbinātais ievēro šādus pamatprincipus:

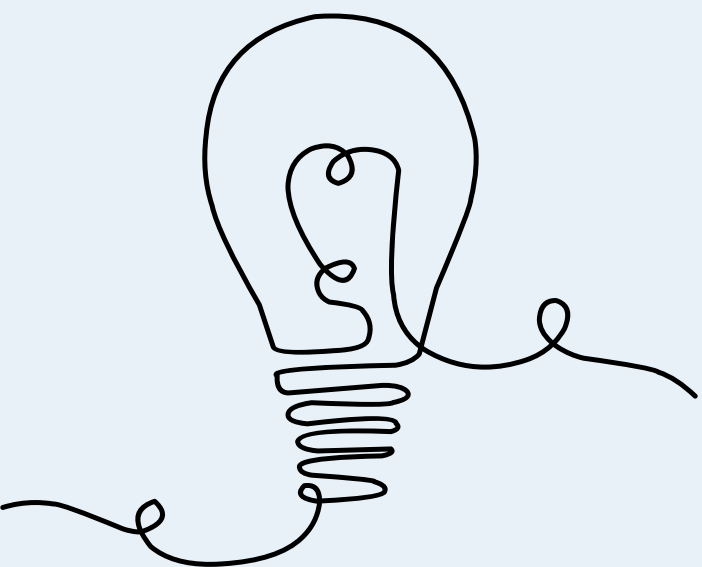
5.1. profesionalitāte un efektivitāte:

- izmanto un attīsta valsts darbā nepieciešamās kompetences, prasmes un zināšanas, pārņem nozares un privātā sektora labo praksi un starptautisko pieredzi;
- ir mērķtiecīgs un orientēts uz rezultātu;
- strādā efektīvi, izvirzīto mērķi un kvalitatīvu rezultātu sasniedzot ar iespējami maziem resursiem;
- rīcība, lēmumi un viedokļi ir pamatoti un izsvērti, balstīti situācijas analīzē, objektīvos faktos un datos;
- ir atvērts pārmaiņām un iesaistās jaunu pieeju un inovāciju izmantošanā valsts pārvaldē...

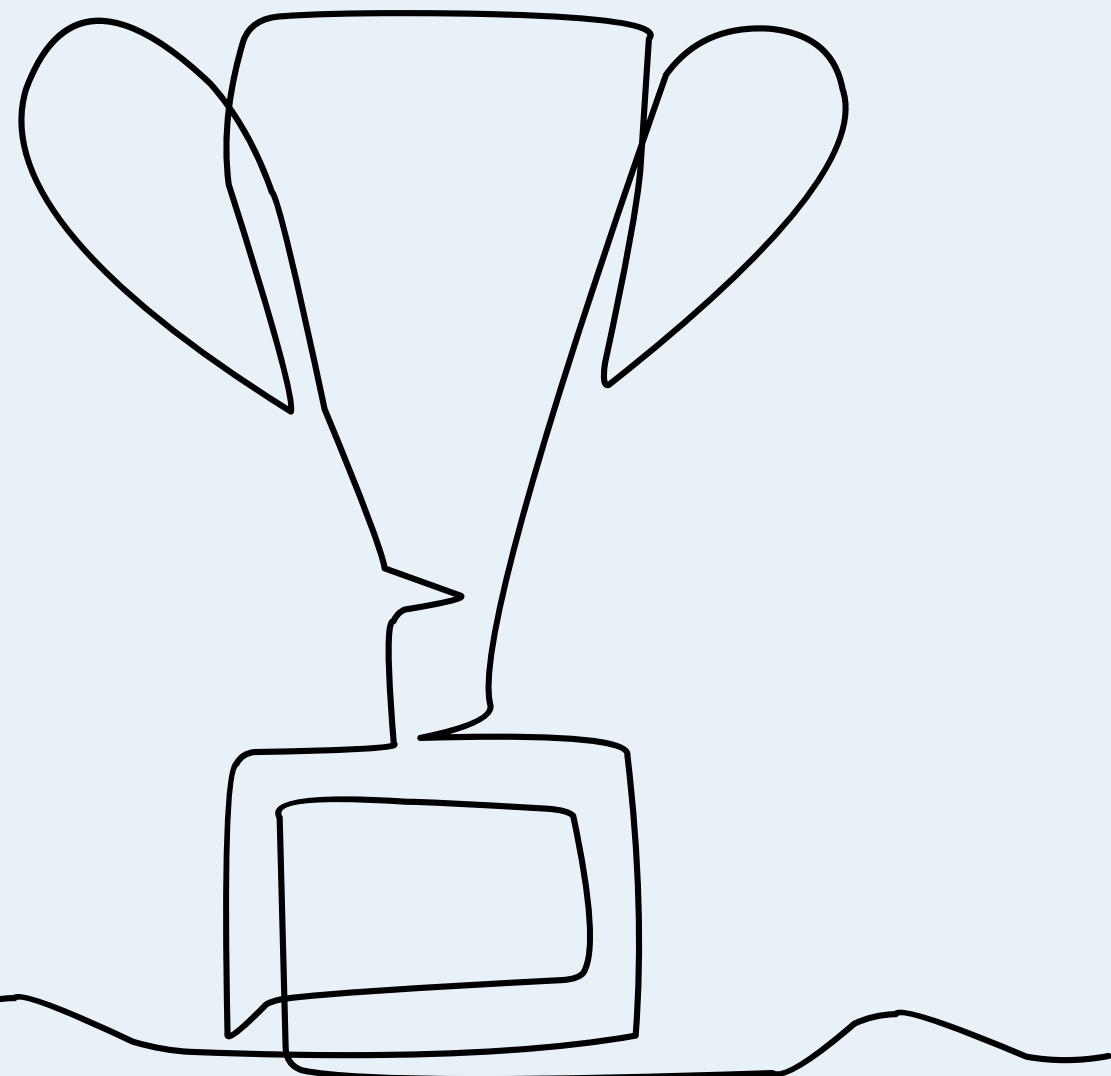
«Esi profesionālis savā darba vietā!»

Profesionāla
uzvedība -
ko tas īsti
nozīmē?

- Kompetence - zināšanas, prasmes un pieredze konkrētajā darbības jomā, erudīcija un attapība darba uzdevumu risināšanā.
- Cieņa - saistīta ar vērtībām: brīvība, pienākuma apziņa, godīgums un patiesums, otra cilvēka uzklauššana, viedokļu, uzskatu un pārliecības pieņemšana.
- Godīgums - spēja pateikt tieši to, ko īsti domā vienā vai otrā situācijā, un arī apzinīga uzticēto pienākumu vai uzdevumu izpildīšana, darba novešana līdz galam.
- Elastīgums - ātra reaģēšana problēmsituāciju risināšanā, spēja pielāgoties dažādiem darba tempiem, jauninājumiem.
- Sadarbība - prasme sadarboties ar dažāda līmeņa darbiniekiem. Nerunāt, piemēram, ar padotajiem „no augstiem plauktiem”, prast uzklaušt un prast arī pamācīt vai dot padomu, ja tas nepieciešams. Uzvesties koleģiāli, izpalīdzēt un nebaidīties lūgt palīdzību.
- Pozitīvisms - apkārtējā pasaule pozitīvi izmainās līdz ar Jūsu attieksmi pret to.

PROFESIONALITĀTE POLICIJAS DARBĀ

«Profesionalitāte – izmantot un pastāvīgi attīstīt savas kompetences un prasmes ir vērtība, kas nepieciešama ikvienam policistam visa dienesta laikā. Profesionalitāte nozīmē arī atbildības uzņemšanos par savu rīcību.»

[«Valsts policijas darbības un attīstības stratēģija 2023.-2027.gadam»](#)

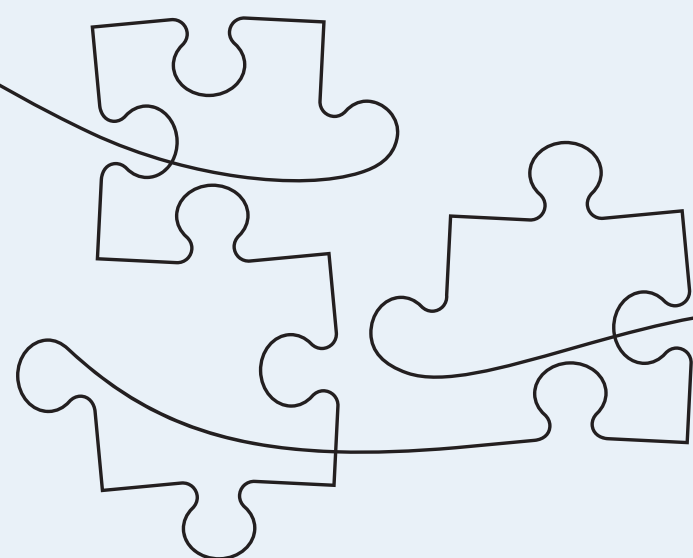
«Kad mēs runājam par “policijas profesionalitāti”, mēs runājam par augstu uzvedības standartu, ko policisti cenšas ievērot savā darbā. Tas ir kas vairāk nekā tikai formas tērpa valkāšana un policijas automašīnas vadīšana. Runa ir par vērtībām, prasmēm un uzvedību, kas padara policistu efektīvu, cienpilnu un uzticamu. Gan sabiedrība, gan tiesībsardzības iestāžu sabiedrība sagaida, ka policisti būs profesionāli.»

[«Docmckee.com»](#)

Adam J. McKee «Police Professionalism. Definition»

POLICIJAS PROFESIONĀLISMA PAMATELEMENTI:

1

Ētiska uzvedība – pieņemt lēmumus, pamatojoties uz to, kas ir pareizi un godīgi.

2

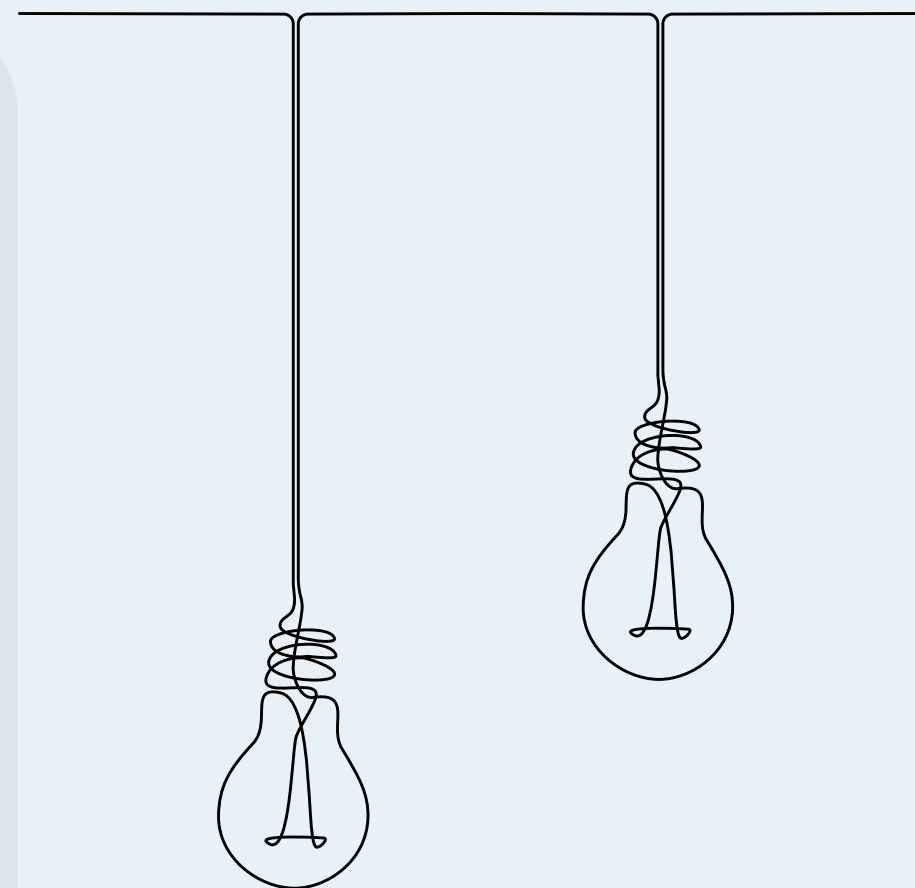
Kompetence – pārzināt likumus, kurus piemēro, pārzināt sabiedrību, kurā strādā, izmantot labāko darba pieredzi. Kompetents policists ātri pieņem pareizus lēmumus, kas ir būtiski augsta spriedzes situācijās.

3

Komunikācijas prasmes - policijas darbinieki bieži nonāk sarežģītās situācijās, kurās vārdiem ir liela nozīme. Efektīva saziņa var mazināt konfliktu eskalāciju, nodrošināt skaidrību un veicināt sadarbību starp policiju un sabiedrību.

Dharavath L. K. «Human Rights Governance in Policing»

«Police Professionalism: Police officers are expected to act with honesty, fairness, and impartiality in all their interactions with the public and within the organization. This involves having the necessary knowledge, skills and training to effectively perform their duties, including specialized areas like crime investigation, traffic control, and community policing. Professionalism requires police officers to treat all individuals with respect and courtesy, even when dealing with challenging situations or those who may not be complying with the law.»

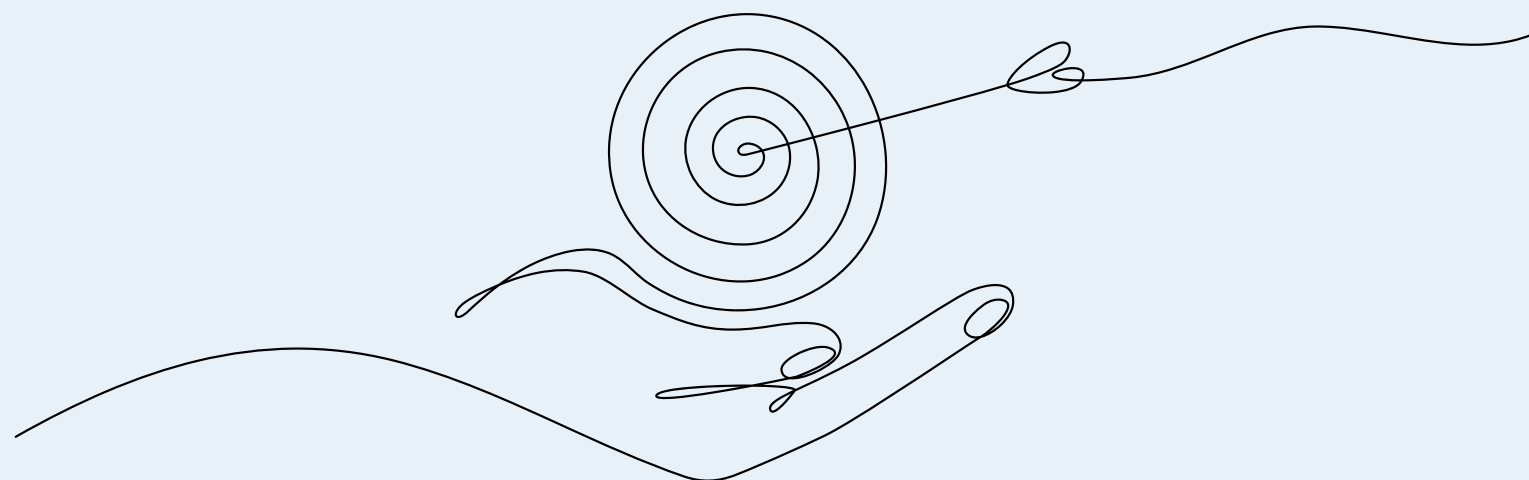
Policijas profesionalitāte: No policijas darbiniekiem tiek sagaidīts, lai viņi darbotos godīgi, taisnīgi un objektīvi gan mijiedarbībā ar sabiedrību, gan organizācijas ietvaros. Tas nozīmē, ka viņiem jābūt nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un apmācībām, lai efektīvi veiktu savus pienākumus, tostarp tādās specializētās jomās kā noziegumu izmeklēšana, satiksmes uzraudzība un sabiedriskās kārtības uzturēšana.

Profesionālisms prasa, lai policijas darbinieki izturētos pret visām personām ar cieņu un pieklājību, pat sastopoties ar sarežģītām situācijām vai cilvēkiem, kas, iespējams, neievēro likumu.

Carter David L. «The Police and the Community»

«If all police professionalism means is more “hardware” and equipment, more military posturing, more bureaucracy, more impersonality in client relations, more isolation from community on the grounds that citizens cannot possibly know as much as “professionals”, more efficiency and less effectiveness – if this is what police professionalism means, let’s forget it. On the other hand, if it means such things as positive attitude and quality service to all clients, ethics in police behavior, meeting human needs without “hangups” about whether it is police work or social work – if this is what police professionalism means, let’s go all out for it.»

Ja ar policijas profesionalitāti saprot tikai vairāk tehnikas un aprīkojuma, vairāk militāras izrādīšanās, vairāk birokrātijas, lielāku bezpersoniskumu attiecībās ar sabiedrību, lielāku atsvešinātību no kopienas, pieņemot, ka iedzīvotāji nekādi nevar zināt tik daudz kā “profesionāļi”, vairāk efektivitātes, bet mazāk lietderības – ja šāda ir policijas profesionalitātes nozīme, tad aizmirsīsim to. Taču, ja ar to saprot pozitīvu attieksmi un kvalitatīvus pakalpojumus visiem sabiedrības locekļiem, ētisku uzvedību policijas darbā, cilvēku vajadzību apmierināšanu bez aizspriedumiem par to, vai tas ir policijas vai sociālais darbs – ja šāda ir policijas profesionalitāte, tad darīsim visu, lai to sasniegtu.

PROFESIONALITĀTE POLICIJAS DARBĀ IR SVARĪGA

Policista profesionalitāte ir policijas darbības pamats, kas sekmē sabiedrības uzticību.

Profesionalitāte:

- ir garantija objektivitātei un taisnīgumam;
- nodrošina efektīvāku un drošāku dienesta pienākumu izpildi, īpaši komplicētās un riskantās situācijās;
- palīdz virzīties karjerā un iegūt cieņu darba vidē;
- palīdz uzlabot darba kvalitāti, samazinot kļūdas un veicinot efektīvāku resursu izmantošanu;
- veicina uzticību starp kolēģiem, vadību un klientiem;
- sekmē pozitīvu darba kultūru un rezultātus.

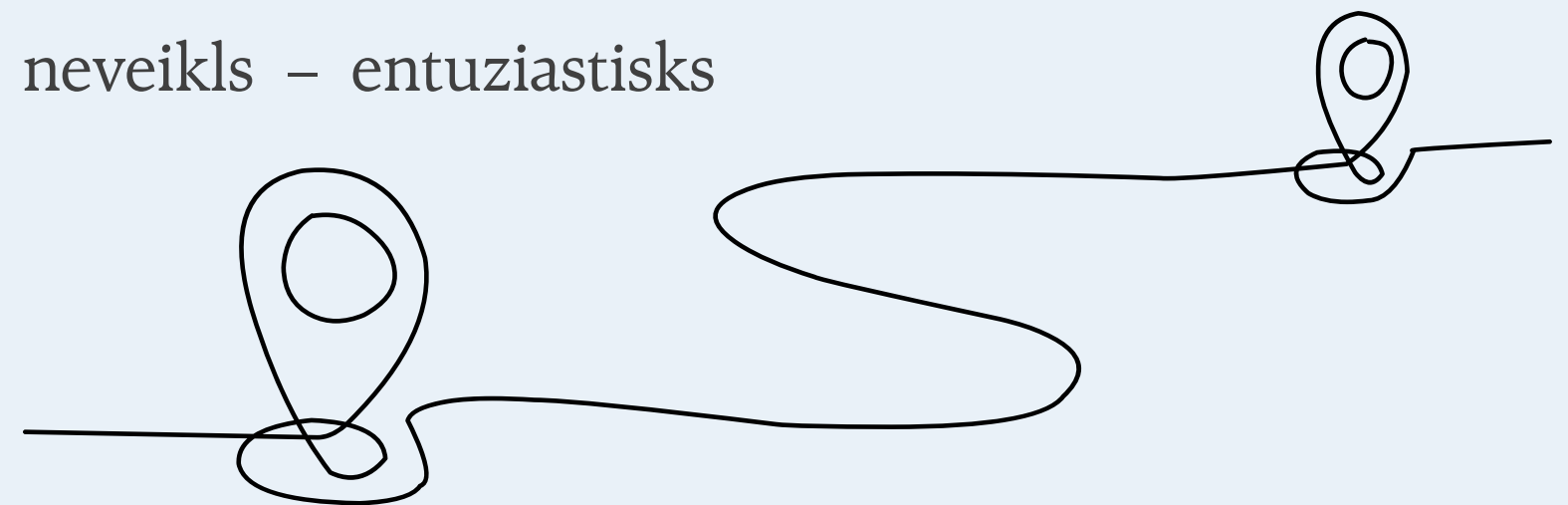

Villiers P. «Better police ethics»

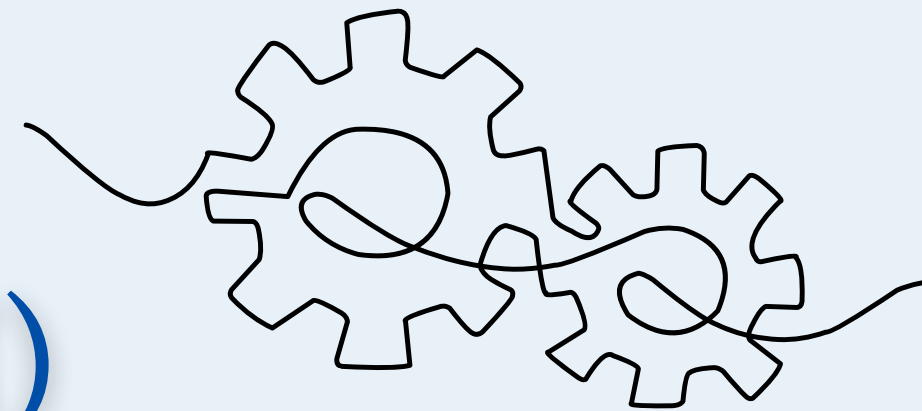

«The word ‘professional’ contrasts with ‘amateur’. Every regular police officer wants to see himself as professional rather than amateur in his work, because amateur is taken to mean slipshod, careless, and clumsy – the enthusiastic amateur who gets in the way.»

Vārds “profesionālis” ir pretstats vārdam “amatieris”. Ikviens policists savā darbā vēlas sevi redzēt kā profesionāli, nevis amatieri, jo ar vārdu “amatieris” tiek saprasts paviršs, neuzmanīgs un neveikls – entuziastisks amatieris, kurš tikai traucē.

PROFESIONALITĀTES PRAKTISKĀS IZPAUSMES (I)

LIKUMA IEVĒROŠANA UN OBJEKTĪVA PIEMĒROŠANA.

Policists:

- pārzina likumus, noteikumus, procedūras un darba standartus;
- pats ievēro likumus.

PROFESIONĀLO ZINĀŠANU UN PRASMJU PIELIETOŠANA.

Policists:

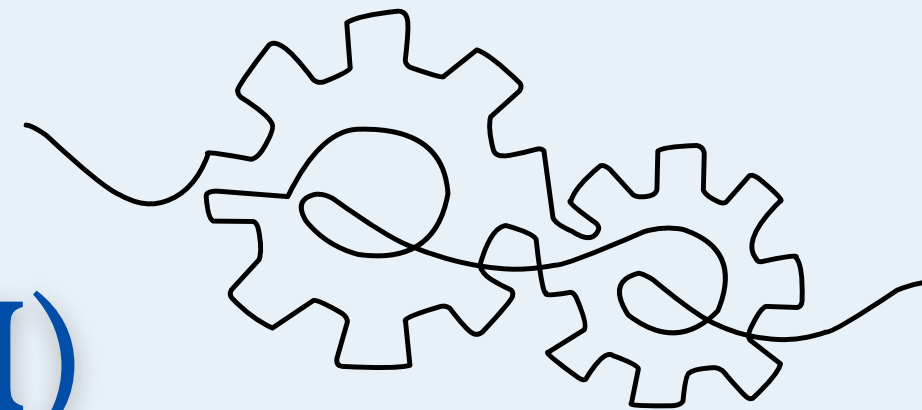
- nepārtraukti pilnveido profesionālās zināšanas un prasmes;
- pārzina un prasmīgi izmanto tehnoloģijas, specializētos tehniskos līdzekļus un aprīkojumu;
- uztur fizisko formu, trenējas, lai spētu efektīvi reaģēt.

GODA UN ĒTIKAS IEVĒROŠANA.

Policists:

- pret visiem cilvēkiem attiecas vienlīdzīgi – bez diskriminācijas;
- neizmanto dienesta stāvokli savtīgos nolūkos;
- uzvedas godprātīgi arī ārpus darba laika, apzinoties, ka pārstāv policijas dienestu.

PROFESIONALITĀTES PRAKTISKĀS IZPAUSMES (II)

CIENPILNA ATTIEKSME PRET SABIEDRĪBU

Policists:

- uzņemas atbildību par saviem lēmumiem un rīcību;
- ir pieklājīgs, arī saskaroties ar agresīviem vai pārkāpumus veikušiem cilvēkiem;
- spēj izskaidrot rīcības motīvus, nevis vienkārši pavēlēt;
- spēj risināt konfliktsituācijas.

EMOCIONĀLĀ STABILITĀTE UN PAŠKONTROLE.

Policists:

- spēj kontrolēt emocijas un pieņemt pareizus lēmumus sarežģītās situācijās;
- neļaujas provokācijām.

SADARBĪBA AR SABIEDRĪBU, KOLĒĢIEM.

Policists:

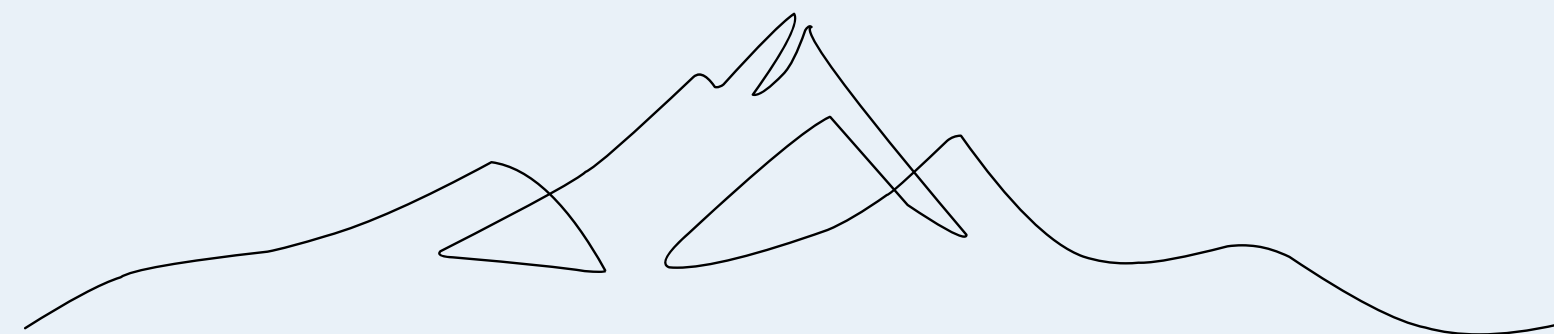
- veido pozitīvas attiecības ar sabiedrību, sadarbības partneriem, iedzīvotājiem;
- sadarbojas ar kolēģiem un atbalsta tos kopīgu mērķu sasniegšanā un drošības uzlabošanā.

S. Lasmane. «Ētikas loma juridiskajā domāšanā»

«...profesionālisms pilnībā neīstenojas bez ētiskas domāšanas un attieksmes. Kas ir profesionālā ētika, un ko profesionālisms iegūst vai zaudē bez tās? Kā profesionālās ētikas loma mainās mūsdienu nemierīgajā laikmetā?

Par profesionālās ētikas centrālo dokumentu atzīts ētikas kodekss – kvalitatīvas, uzticamas un efektīvas profesionālas rīcības karte/projekts. To var atzīt par uzticamības dokumentu, kas veicina pašāvēību un ticību profesionāļu rīcības godprātībai un taisnīgumam.»

Treļs Ē., Mihailovs I. J., Matisāns J. «Sociāli emocionālā kompetence un profesionālā ētika: policijas darbinieka profesionālie izaicinājumi multikulturālā sabiedrībā»

«Sociāli emocionālās kompetences policijas darbinieka profesionālās darbības kontekstā ir salīdzinoši jauns jēdziens...

Raksta mērķis ir raksturot nozīmīgus policijas darbinieka sociāli emocionālās kompetences un profesionālās ētikas mijiedarbības aspektus, sniedzot priekšlikumus to sekmēšanai profesionālajā ikdienā, kas attiecīgi ļautu pārvarēt policijas darbinieka personīgos un profesionālos izaicinājumus, pildot dienesta pienākumus multikulturālā sabiedrībā...»

Treļs Ē., Sudārs A., Liepa S., Krutova Ē. «Policijas tiesības: mācību līdzeklis»

«Valsts policijas 2020. gada 5. februāra iekšējos noteikumos Nr. 3 «Valsts policijas ētikas kodekss» kā viens no profesionālās ētikas pamatprincipiem ir iekļauts pamatprincips «Profesionalitāte» (punkts 11.1.). Minētā norma nosaka:

11.1.1. nodarbinātais savas kompetences, prasmes un zināšanas dienesta (amata, darba) pienākumu izpildē izmanto efektīvi un kvalitatīvi;

11.1.2. nodarbinātā rīcība, lēmumi un viedokļi ir pamatoti un izsvērti, balstīti situācijas analīzē, objektīvos faktos un datos;

11.1.3. nodarbinātais (amata, darba) pienākumu izpildē pārņem nozares labo praksi un starptautisko pieredzi ...»

PROFESIONALITĀTES ATTĪSTĪBA UN PILNVEIDE

1

Regulāras mācības - nodrošina zināšanu un prasmju apguvi, pilnveidošanu.

2

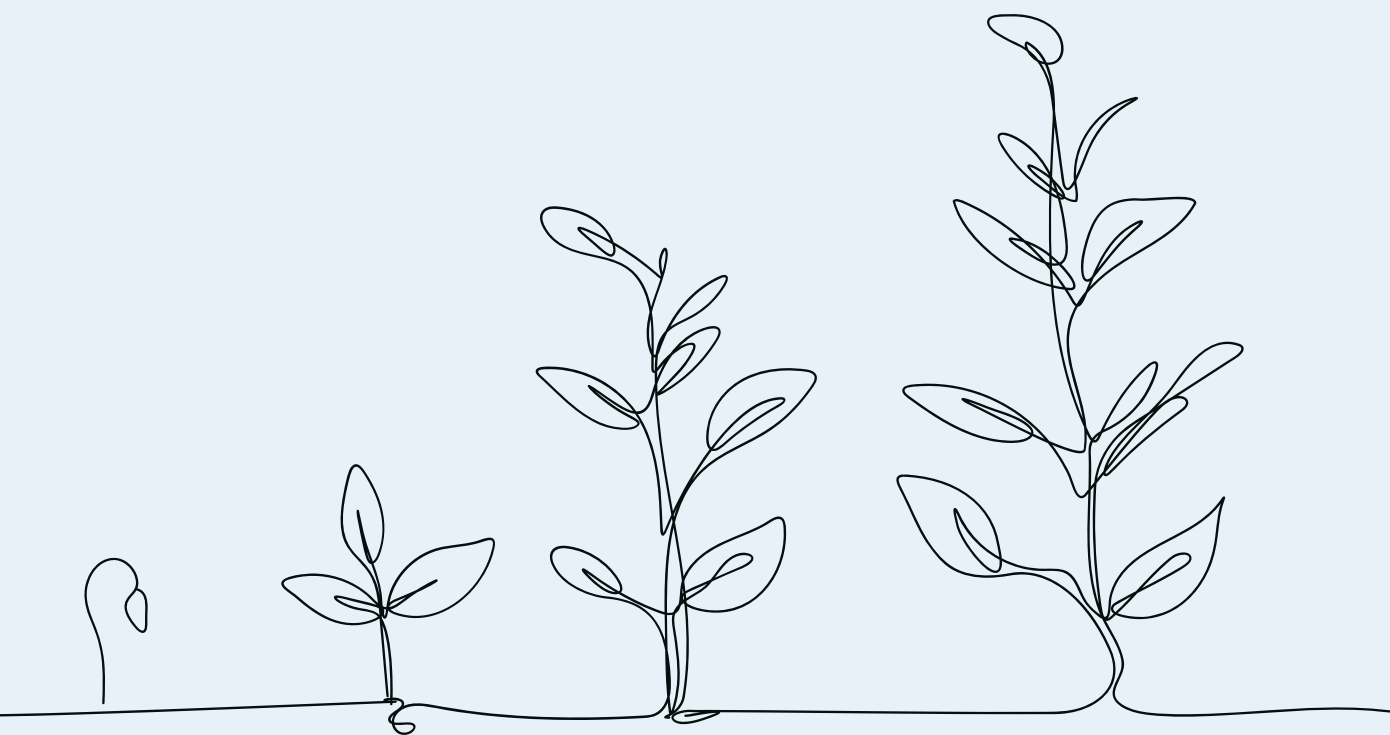
Profesionālās pilnveides programmas – jaunāko tendenču izzināšanai, metožu, procedūru apguvei.

3

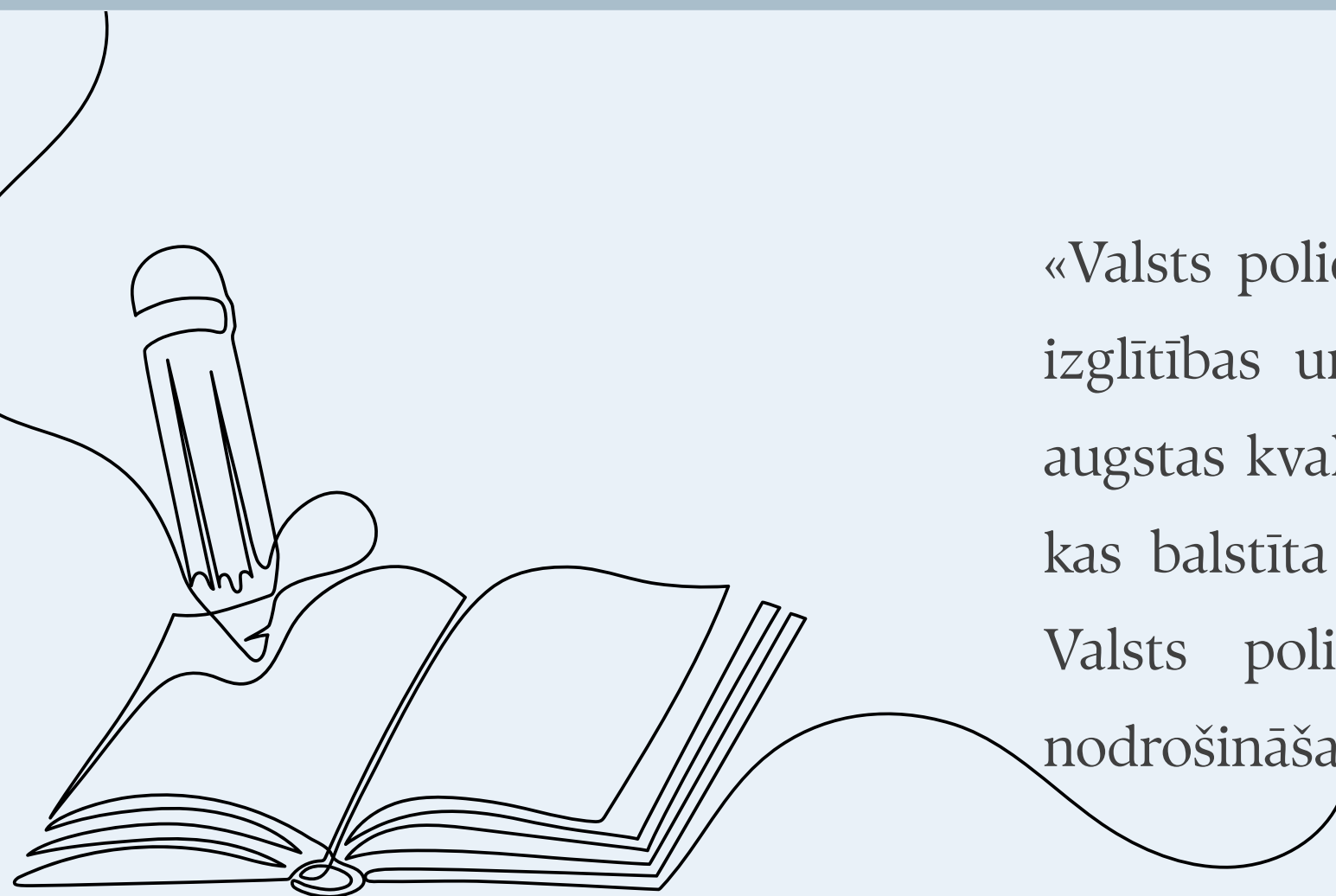
Personīgā izaugsme – sevis pilnveidošana visā dienesta laikā.

Ierosinājumi:

- regulāri izvērtē savu izglītības nepieciešamību, plāno to;
- meklē iespējas apgūt zināšanas un prasmes kādā no mācību programmām;
- aktīvi piedalies profesionālajos pasākumos;
- uzskati izglītību par ilgtermiņa procesu, kas ne tikai pilnveido tavas kompetences, bet arī sekmē personīgo izaugsmi.

«Izglītība un pētnieciskā darbība valsts iekšējās drošības jomā»

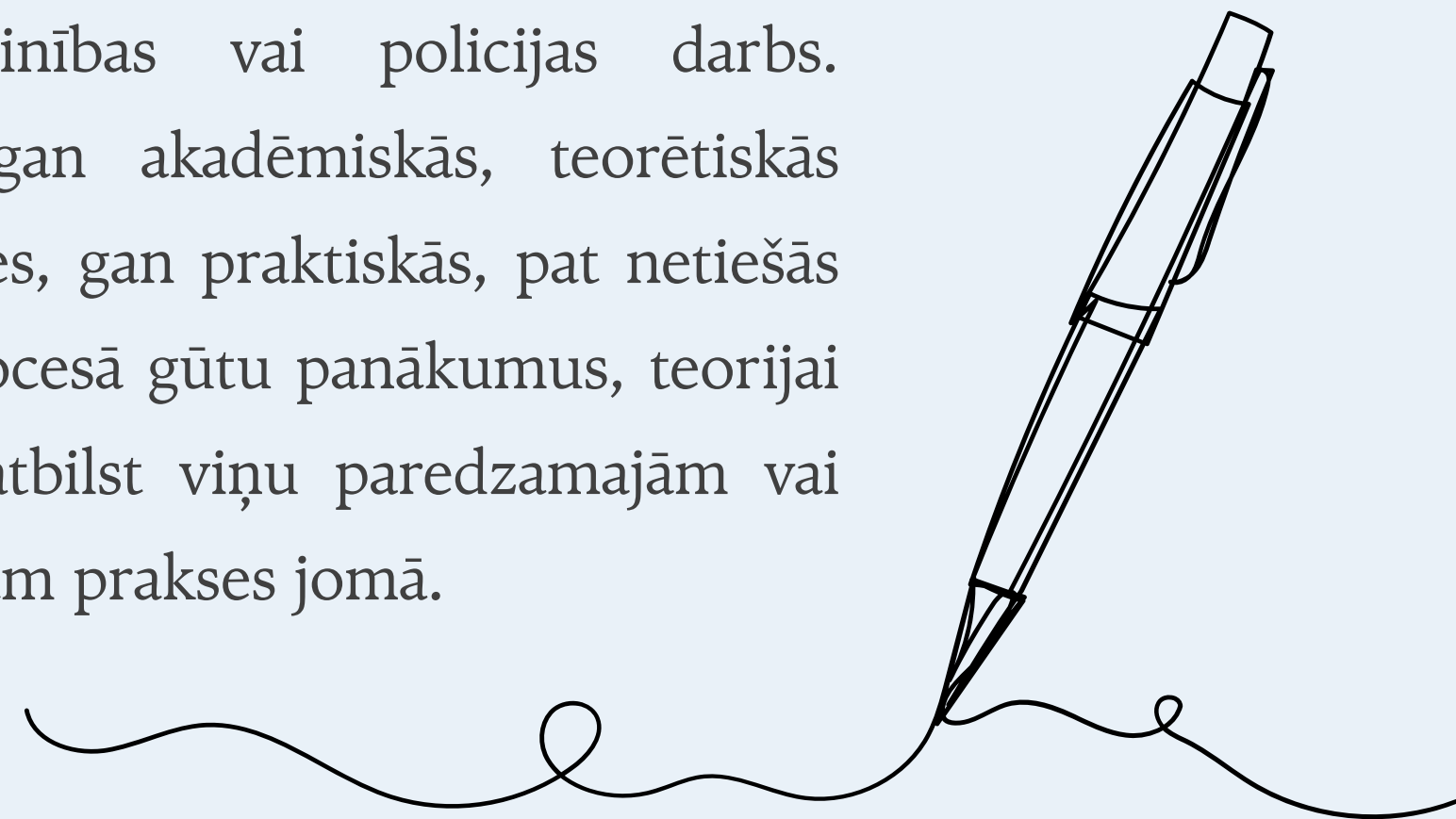

«Valsts policijas koledža kopš tās dibināšanas bijusi vadošā iestāde Latvijā policijas izglītības un profesionālās pilnveides jomā. Mūsu mērķis ir ne tikai nodrošināt augstas kvalitātes izglītību un praktisko apmācību, bet arī veicināt zinātnisko izpēti, kas balstīta uz aktuālajiem izaicinājumiem un tendencēm tiesībsardzības jomā. Valsts policijas koledža vienmēr ir bijusi vērsta uz kvalitatīvas izglītības nodrošināšanu un policijas darbinieku profesionālo kompetenču pilnveidi.»

«The making of a police officer»

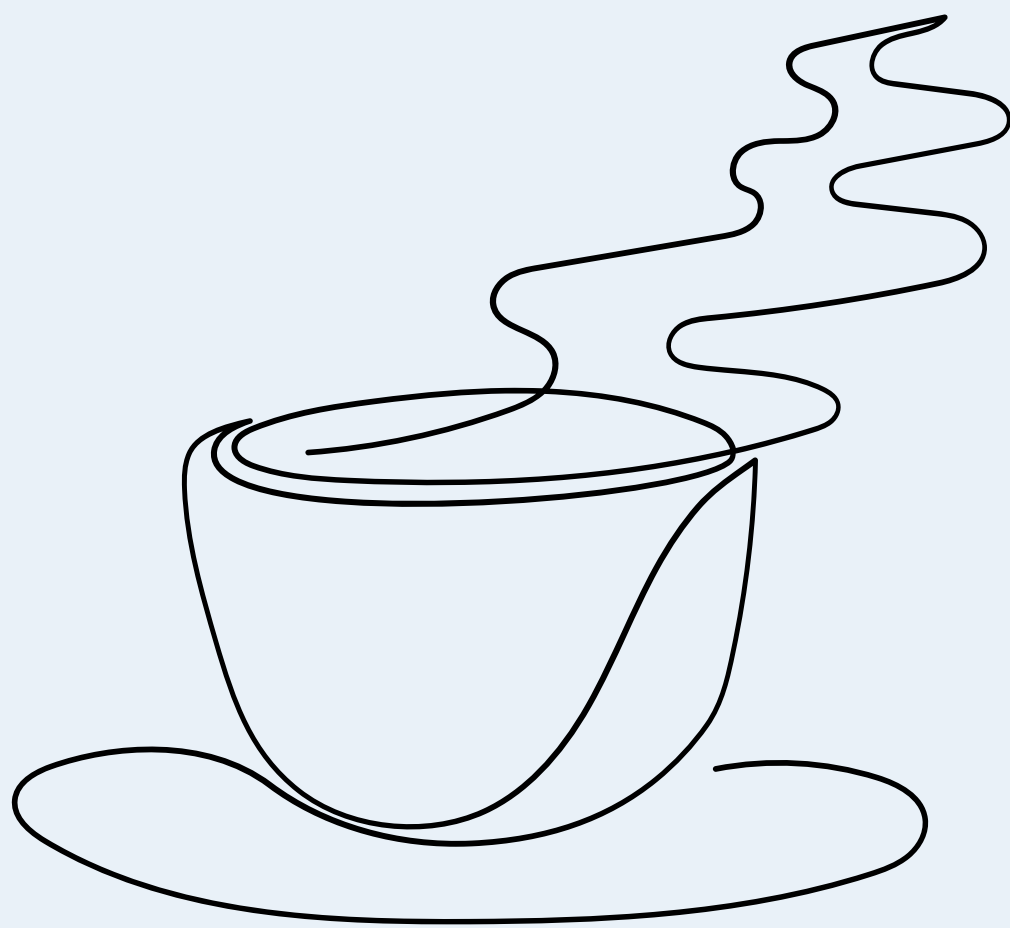
«Professional competence is directed towards solving specific tasks in society... This particular quality of professionalism, the specific practice of it, has a significant impact to professional education and on students of professions alike, whether it is law, medicine, nursing or policing. First, professional education has to emphasize academic, theoretical curricula, on the one hand, and practical, even tacit skills, on the other hand. To succeed in this, theory has to make sense to the students in accordance with their projected or actual professional needs in the field of practice.»

Profesionālā kompetence ir vērsta uz konkrētu uzdevumu risināšanu sabiedrībā... Šī īpašā profesionalitātes iezīme, tās specifiskā prakse būtiski ietekmē gan profesionālo izglītību, gan profesionālo studentu sagatavošanu, neatkarīgi no tā, vai tā ir tiesību zinātne, medicīna, māšzinības vai policijas darbs. Profesionālajai izglītībai jāuzsver gan akadēmiskās, teorētiskās mācību programmas, no vienas puses, gan praktiskās, pat netiešās prasmes, no otras puses. Lai šajā procesā gūtu panākumus, teorijai jābūt saprotamai studentiem un jāatbilst viņu paredzamajām vai faktiskajām profesionālajām vajadzībām prakses jomā.

IEDVESMAI

citāti, atziņas

- Amatierisms – kaut kas valda pār tevi. Profesionālisms – tu valdi pār kaut ko. (Helmuts Rodke)
- Izvēlies darbu, ko mīli, un tev vairs nekad dzīvē nebūs jāstrādā. (Konfūcijs)
- Tavs darbs ir atklāt darbu, kurš ir tavs, un ziedoties tam ar visu sirdi. (Buda)
- Darbs citu labā - viscēlākais, darbs vārgstoša labā - visvajadzīgākais. (Rainis)
- Mēs domājam, ka mūsu darbi ir tikai pilīte okeānā. Taču bez šīs pilītes okeāns būtu mazāks. (Māte Terēze)
- Tie, kuri ir pietiekami traki, lai domātu, ka spēj mainīt pasauli, parasti ir tie, kuri to izdara. (Stīvs Džobs)
- Tie, kas gribēs, atradīs iespēju, bet tie, kas negribēs – attaisnojumu. (Autors nezināms)
- Ļaunums ir bezspēcīgs, ja labie nebaidās. (Ronalds Reigans)
- Cilvēks, kurš ne reizi nav pieļāvis kļūdu, nekad nav mēģinājis neko jaunu. (Alberts Einšteins)
- Pats galvenais katrā darbā ir pārvarēt brīdi, kad negribas strādāt... (Autors nezināms)

Vai regulāri papildini savas
zināšanas un prasmes savā
nozarē?

Kā tu veido un uzturi profesionālas
attiecības ar kolēģiem un klientiem?

Vai uzskati, ka
ikdienā rīkojies
profesionāli?

Vai tu spēj risināt
konfliktus
konstruktīvi un
profesionāli?

Kā tu definētu
profesionālismu savā
darbā?

PAVAICĀ SEV

Kādas ir tavas
profesionalitātes stiprās
puses?

Vai jūties atbildīgs
par savu darbu un
uzņemies atbildību?

Kā tu uzlūko kļūdas, vai tās
ietekmē tavu profesionālo
izaugsmi?

Kā tu rīkojies, ja redzi, ka kolēģis vai
darba biedrs rīkojas nekorekti vai
neprofesionāli?